

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Богомил Борисов Манов от УНСС гр. София, хабилитиран по научна специалност "Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка"

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" по професионално направление 3.8 "Икономика", научна специалност "Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка" (фондови пазари, финансов инженеринг и деривати с фиксиран доход) ", обнародван в Д.В., бр.1, от 05.01.2021 г.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра "Финанси" на Финансово-счетоводен факултет на УНСС съгласно Решение на АС №7/09.12.2020 г.

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 447/04.03.2021 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидата в конкурса

Кандидат по конкурса е доцент д-р Тодор Стефанов Недев. Той е роден на 05.04.1957 година.

Висшето си образование завършва в СА "Д.А. Ценов гр. Свищов пред 1982 година, специалност "Управление и планиране на народното стопанство". Придобива квалификация икономист плановик – синтетик. Образователната и научна степен "кандидат на икономическите науки" получава чрез защита на дисертационен труд на тема: "Ценова политика и пазарна стратегия на фирмата" – с Решение на ВАК, диплома №22045/13.03.1992 г. На 06.02.2006 г. получава научното звание "доцент" – Свидетелство № 23424/06.02.2006 г.

Редовен преподавател е последователно в катедра "Финанси и кредит" при СА "Д. А. Ценов през периода 1983 – 1991 г. и в катедра "Финанси" на УНСС от 1992 г. до настоящия момент. Има една международна специализация по специалността в Институт по търговия и маркетинг към "Карл Франценс университет" в гр. Грац, Австрия.

Притежава изключително богат практически опит. Работил е като служител в Планов отдел в Машиностроителен завод "Емил Попов" гр. Велико Търново. През периода 1995 – 1996 г. е Член на Съвета на директорите на Търговска банка "Експресбанк" – АД, гр. Варна, а през следващите две години е Изпълнителен директор на винарска изба "Букет – Телиш" – АД - с. Телиш Плевенско. От 1999 до месец юли 2001 г. е Управител на консервна фабрика "Мизия – КЗ"- ООД, а от 2004 г. до настоящия момент е Управител на Аустотерм България ЕООД. Освен това, бил е съветник на министъра в Министерството на индустрията, търговията и услугите, началник отдел "Пазарни проучвания и прогнози" и Началник на управление "Анализи на търговската дейност" в Министерството на търговията и зам. Министър в Министерството на търговията и зам. Министър в

Владее на сравнително високо ниво немски и на добро английски и руски език. Ползва и добре познава възможностите на MS Office, Pages, Numbers, Key.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Единственият кандидат за заемане на академичната длъжност "професор" – доцент д-р Тодор Стефанов Недев е изпълнил, а по повечето от определените показатели и преизпълнил количествените изисквания за заемане на цитираната длъжност. Кандидатът е изпълнил и качествените изисквания. Крайната оценка на становището от Съвета по хабилитация на УНСС е положителна.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Съгласно Удостоверение за стаж, изх.№ 432/10.03.2021 г. кандидатът работи по трудов договор от 14.02. 2006 година и има трудов стаж в УНСС като доцент 15 години, 0 месеца и 25 дни.

През последните пет учебни години е водил на български език лекции по учебните дисциплини: "Борси и борсови операции", "Корпоративни финанси", "Фондови пазари", "Финансов инженеринг" и "Деривати с фиксиран доход".

През същите учебни години е водил на английски език лекции по учебната дисциплина: "Фондови пазари".

Съгласно Служебна бележка на УНСС, изх. № 2103/07.10.2020 г., общата заетост в часове по години е, както следва:

Учебни години	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Аудиторна заетост в ОКС "Бакалавър" (лекции на англ. език)	30	30	30	30	30
Аудиторна заетост в ОКС "Магистър" (лекции на бълг. език)	289	366	261	306	238
Обща заетост	319	396	291	336	268

Впечатленията ми от преподавателската дейност на доцент д-р Тодор Стефанов Недев са изцяло положителни. Потвърждение на тази констатация може да се намери и от студентските среди. Всички анкети за преподавателски опит, подготвеност и умения в преподавателска дейност са с високи оценки и това е едно красноречиво доказателство за твърденията ми.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Следната таблица дава нагледна представа за вида, самостоятелното участие и обема на научните публикации на доцент д-р Тодор Стефанов Недев, с които участва в конкурса:

№	Вид на научните публикации	<u>Самостоятелна</u> Броя стр.		<u>Съавторство</u> Броя стр.		<u>Общо</u> Броя стр.	
1	Монографии	2	358	-	-	2	358
2.	Книга на база защитен	1	136			1	136
	дисертационен труд						

	~			1		1	1
3	Статии и доклади, публикувани в научни						
	издания, реферирани и						
	индексирани в	1	4	-	-	1	4
	световноизвестни бази						
	данни с научна						
	информация						
4	Статии и доклади,						
	публикувани в						
	нереферирани списания с	12	92	1	7	13	99
	научно рецензиране или						
	публикувани в						
	редактирани колективни						
	томове						
5	Студии, публикувани в						
	нереферирани списания с						
	научно рецензиране или						
	публикувани в	1	39	-	-	1	39
	редактирани колективни						
	томове						
6	Публикувана глава от	1	54			1	54
	колективна монография						
7	Публикуван	2	452			2	452
	университетски учебник						
	или учебник, който се						
	използва в училищната						
	мрежа						
	Общо		1 135		7		1 142

Конкретният преглед на публикациите на кандидата дава основание за обособяване на следните основни направления на изследователска дейност:

- фондовите пазари;
- финансов инженеринг и деривати с фиксиран доход;
- Обучение и учебно-преподавателска дейност.

Съвсем логично е и научните достижения да са в очертаните области, като най-общо те приемат формата на обогатени и нови теоретични възгледи, конкретни и практически приложими препоръки за подобряване на практическата дейност и за промени в нормативната уредба на страната.

Посочената информация за научната продукция на доц. д-р Тодор Стефанов Недев дава основание за констатацията, че тя е достатъчна по обем и по-същественото, значима като качество и структура за кандидатстване за академичната длъжност "професор".

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

А) "Фондовите пазари". Според мен са следните:

- за първи път на български език е задълбочено представено и аргументирано разработването на основните борсови стратегии на Чикагската борса за опции;

- обосноваването на потребност в използването от България на Европейската енергийна борса ЕЕХ, която действително предоставя един съвършен пазарен механизъм за определяне на борсовите цени на енергоносителите в Европа и в частност за електроенергията;

- аргументирана е потребността от организиран и работещ фондов пазар и възможността за защита (хеджиране) на заета позиция с помощта на срочни договори за годишни финансови фючърси и опции PHELIX за електрическа енергия.

- обоснована е ролята и значението на финансовите фючърси и опции върху индекса PHELIX, както и възможностите, които предлагат за предпазване от нежелан риск на борсата.

- обяснена и детайлно представена е за първи път у нас организацията на касовия пазар EPEX SPOT, където се определят ежедневни борсови цени при пряка среща на търсенето и предлагането.

<u>Б) По отношение на "Финансовия инженеринг и дериватите с фиксиран</u> доход":

- анализирани са проблемните аспекти и възможностите за управление на риска с помощта на фючърси и опции.

- представянето на основните възможности за влияние на срочните сделки върху цената на електрическата енергия и възможностите за защита (хеджиране) на заета позиция с помощта на срочни договори за годишни финансови фючърси и опции ФЕЛИКС върху електроенергия с допуснатите за търговия <u>финансови фючърси</u> са за териториите на Германия/Австрия, Франция и Италия.

В) По отношение на "Обучението и учебно-преподавателската дейност":

- Разработване и преподаване на учебен материал съответстващ на висшите степени на обучение в уневерситета.

В бакалавълската програма е разработил лекционни курсове по следните учебни дисциплини: 1. "Корпоративни финанси"; 2. "Фондови пазари"; 3. "Борси и борсови операции", а в магистърската програма по 1. "Фондови пазари"; 2. "Финансови пазари"; 3. " Финансов инженеринг" 4. "Деривати с фиксиран доход". В докторската програма има разработени курсове по 1. "Фондов пазари - II ниво" "Стратегии на Чикагската борса за опции - СВОЕ".

От приложената справка за научните и научно-приложните приноси се открояват и други такива, но като че ли от всичко това се засилва убеждението за сериозни достижения на един изграден и уважаван научен работник и колега преподавател.

7. Основни критични бележки и препоръки

- да засили публикационната си активност в чужбина;

- да разнообрази публикациите си, като засегне и други проблемни области в които преподава.

Заключение:

Посочените констатации и направения анализ и оценка на научната, научноприложната и педагогическата дейност ми дават пълно основание и убеденост да предложа доцент д-р Тодор Стефанов Недев за академичната длъжност "професор" по професионално направление 3.8 "Икономика", научна специалност "Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка" (фондови пазари, финансов инженеринг и деривати с фиксиран доход)

Гр. София 19.03.2021 г. Изготвил становището: /проф. д-р Богомил Манов/

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

STATEMENT

By: Prof. Dr. Bogomil Borisov Manov at UNWE Sofia, habilitated in the scientific field of "Finance, currency, credit and insurance"

Subject: Competition for the academic position "professor" in the professional strand 3.8. "Economics", scientific field "Finance, currency, credit and insurance" (stock markets, financial engineering and fixed income derivatives)", promulgated in *State Gazette*, issue 1, 05.01.2020.

1. Information on the Competition

The competition was announced for the needs of the Department of Finance, Faculty of Finance and Accountancy of UNWE in accordance with Decision of AC №7/09.12.2020.

I am a member of the scientific jury according to Order № 447/04.03.2021 of the Rector of UNWE.

2. Short Information on the Participant in the Competition

The candidate in the competition is Assoc. Prof. Dr. Todor Stefanov Nedev. He is born on 05.04.1957.

He graduated in 1982 from the "D.A. Tsenov Academy of Economics" in Svishtov with a major in "Management and Planning of the State Economy". He acquired the qualification economist planner - synthetic. The educational and scientific degree "Candidate of Economic Sciences" was awarded to him through dissertation defence on "Pricing policy and market strategy of the company" - with the decision of the Higher Attestation Commission, diploma N_{2} 22045/13.03.1992. On 06.02.2006, he is awarded the academic title "Associate Professor" with Certificate N_{2} 23424/06.02.2006.

In the period from 1983 to 1991 he was a full-time lecturer at the Department of Finance and Credit at "D.A. Tsenov Academy of Economics". Since 1992 he is a full time lecturer at the Department of Finance at UNWE. He has an International specialisation in his field in the Institute of Trade and marketing at "Karl-Franzes University of Graz", Austria.

He has extremely rich practical experience. He worked as an employee in the Planning Department at the Machine-Building Plant "Emil Popov" in Veliko Tarnovo. During the period

1995-1996 he was a Member of the Board of Directors of "Commercial bank Expressbank" AD, Varna, and for the next two years he was the Executive Director of the winery "Buket - Telish" AD in Telish village, Pleven region. From 1999 to July 2001 he was the Manager of the can factory "Mizia - KZ" - Ltd., and from 2004 to the present he is the Manager of Austotherm Bulgaria Ltd. In addition, he was an advisor to the Minister in the Ministry of Industry, Trade and Services, Head of the Market Research and Forecasting Department and Head of the Trade Analysis Department in the Ministry of Trade and Deputy. Minister in the Ministry of Trade and Foreign Economic Cooperation.

He has relatively high level of proficiency in German language and good in English and Russian languages.

He has uses and knows well the capabilities of MS Office, Pages, Numbers, Key.

3. Meeting the requirements for occupying the academic position

The only candidate for the academic position of "professor" - Associate Professor Dr. Todor Stefanov Nedev has fulfilled the necessary requirements, and for most of the defined indicators even exceeded the quantitative requirements for holding the cited position. The candidate has also met the quality requirements. The final assessment of the opinion of the UNWE Habilitation Council is positive.

4. Assessment of the applicant's educational activities

According to the Certificate of Internship, issue 432 / 10.03.2021, the candidate works under an employment contract from 14.02. 2006 and has 15 years, 0 months and 25 days of work experience at UNWE as an associate professor.

During the last five academic years he has lectured in Bulgarian on the following disciplines: "Stock markets and Exchange Operations", "Corporate Finance", "Stock Markets", "Financial Markets", "Financial Engineering" and "Fixed Income Derivatives".

During the same years he has lectured in English the discipline: "Stock markets".

According to the Official Note of UNWE, ref. № 2103 / 07.10.2020, the total employment in hours per year is as follows:

School years	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Academic employment in Bachelor's degree (lectures in English)	30	30	30	30	30
Academic employment in Bachelor's degree (lectures in Bulgarian))	289	366	261	306	238

Total	academic	319	396	291	336	268
employment						

My impressions of the teaching activity of Associate Professor Dr. Todor Stefanov Nedev are entirely positive. Confirmation of this finding can be found in the student community. All surveys for teaching experience, readiness and skills in teaching are highly rated and this is an eloquent proof of my statements.

5. Short characteristics of the presented scholar papers/publications

The following table gives a clear idea of the type, individual participation and volume of the scientific publications of associate Professor Todor Stefanov Nedev, with which he participated in the competition:

N⁰	Type of scientific publications	<u>Individual</u> Number of pages		<u>Co-authorshp</u> Number of pages		<u>Tot</u> Num pages	ber of
1	Monographs	2	358	-	-	2	358
2.	A book based on a defended dissertation	1	136			1	136
3	Articles and reports published in journals referenced and indexed in world-famous databases of scientific information	1	4	-	-	1	4
4	Articles and reports published in non-peer- reviewed journals with scientific review or published in edited collective volumes	12	92	1	7	13	99

5	Research papers published in non-peer-reviewed journals or published in edited collective volumes						
		1	39	-	-	1	39
6	Published chapter of a collective monograph	1	54			1	54
7	Published university textbook or textbook used in the school network	2	452			2	452
	Total		1 135		7		1 142

The specific review of the candidate's publications gives the grounds for differentiation of the following main directions of research activity:

- stock markets;
- financial engineering and fixed income derivatives;
- Education and teaching activity.

It is quite logical that the scientific achievements are in the outlined areas, as in general they take the form of enriched and new theoretical views, specific and practically applicable recommendations for improving the practical activity and for changes in the legislation of the country.

Based on the grounds of the mentioned information about the scientific production of Assoc. Prof. Dr. Todor Stefanov Nedev, it can be stated that it is sufficient in terms of volume, and more importantly is significant as quality and structure for applying for the academic position of "professor".

- 6. Synthesised assessment of the applicant's major scientific and applied contributions.
- <u>A) "Stock markets"</u>. According to me, they are as follows:

- The main trading strategies on the Chicago Board of Options Exchange are presented for the first time in Bugarian language in such comprehensive and reasoned way;

- substantiates the need for Bulgaria to use the European Energy Exchangea, which actually provides a perfect market mechanism for determining the stock exchange prices of energy sources in Europe, and in particular the ones for electricity;

- The the need for an organized and functioning stock market and the possibility to protect (hedge) already entered position with the help of futures contracts for annual financial futures and PHELIX options for electricity are reasoned.

- the organization of the EPEX SPOT cash market was explained and presented in detail for the first time in our country, where daily stock exchange prices are determined in a direct meeting of supply and demand.

B) In regard to "Financial engineering and Fixed income derivatives":

- for the first time the spread positions with futures and options are presented: purchase and sale of spread with futures, bull and bear spreads with options, hedging strategies - straddle, strangle and collar, as well as the main eight synthetic positions.

- the problematic aspects and possibilities for risk management using futures and options are analyzed.

- the presentation of the main opportunities for impact of the derivatives trades on the price of electricity and the possibilities for protection (hedging) the alreeady entered position using annual financial futures contracts and PHELIX options on electricity with admitted to trading financial futures for the territories of Germany/Austria, France and Italy.

C) In regard to "Education and teaching activity":

- Development and lecturing the educational material corresponding to the university degrees.

For the Bachelor's program he has developed teaching course on the following subjects: 1. "Corporate finance"; 2. "Stock markets"; 3. "Exchanges and stock exchanges operations", and for the Master's program 1. "Stock markets"; 2. "Financial markets"; 3. " Financial engineering" 4. "Fixed income derivatives". For the doctoral program he has developed courses on the subjects of 1. "Stock markets - II level", "sStrategies on the Chicago Board of Exchange - CBOE".

On the grounds of the attached reference for the scientific and applied contributions, other ones stand out, and it seems that all this strengthens the persuasion of serious achievements of a well established and respected researcher and fellow lecturer.

7. Key critical notes and recommendations to the applicant

- to increase his international publications.;

- to diversify his publications by widening the range of research topics from his area of teaching.

Conclusion:

The stated findings and the analysis and evaluation of the scientific, scientific-applied and pedagogical activity give me the full grounds and persuation to propose Assoc. Prof. Dr. Todor Stefanov Nedev for the academic position "Professor" in the professional field of 3.8 "Economics", scientific specialty "Finance, currency, credit and insurance" (stock markets, financial engineering and fixed income derivatives)

Sofia

Opinion by:

19. 03. 2021 г.

/Prof. Dr. Bogomil Manov/